

ساعت شروع : ۸ صبح	مدت امتحان : ۸۰ دقیقه	رشته : ریاضی فیزیک و علوم تجربی	سوالات امتحان نهایی درس : ادبیات فارسی (۳)
تاریخ امتحان : ۶ / ۳ / ۱۳۸۹			سال سوم آموزش متوسطه
دانش آموزان و داوطلبان آزاد سراسر کشور در فوتب دوم (خرداد ماه) سال ۱۳۸۹			مرکز سنجش آموزش و پژوهش http://aee.medu.ir

ردیف	سوالات	نمره
۱	<p>(الف) معنی و مفهوم شعر و نثر (۶ نمره)</p> <p>ابیات و عبارات زیر را به نظر روان بازگردانی کنید.</p> <p>۱- آوای خوش هزار تقدیم تو باد</p> <p>۲- طی دو سه لمحه همه چیز را به خاکستر تبدیل کرد.</p> <p>۳- روی تپه‌ی شهید برهانی عمل کردیم.</p> <p>۴- بازگشت و دفتر خود بازکرد.</p> <p>۵- به دستهای صور تگر پیور رعشه آورد.</p> <p>۶- هماوردت آمد، برآرای کار</p> <p>۷- یک قبصه‌ی خاک از روی جمله‌ی زمین برگرفت.</p> <p>۸- جبهه‌ای داشت حبری رنگ با سیاه می‌زد.</p> <p>۹- کبوتران اشارت او را امام ساختند و راه بتافتند.</p> <p>۱۰- ملت خدای را، عزّو جلّ که طاعتش موجب قربت است و به شکراندرش مزید نعمت.</p> <p>۱۱- آب چه دانست که او گوهر گوینده شود؟ خاک چه دانست که او غمزه‌ی غمازه شود؟</p>	۰/۲۵ ۰/۲۵ ۰/۲۵ ۰/۲۵ ۰/۵ ۰/۵ ۰/۵ ۰/۷۵ ۰/۷۵ ۱ ۱
۲	<p>(ب) لغت (۲ نمره)</p> <p>معنی لغات و ترکیبات مشخص شده را بنویسید.</p> <p>۱۲- به بادافره این گناهم مگیر</p> <p>۱۳- این بوسه‌ل مردی امامزاده و محتشم و فاضل و ادیب بود.</p> <p>۱۴- پا در رکاب راهوار خویش دارند.</p> <p>۱۵- تا به ناخواست دستِ جفا پیشه‌ی دهر، شُکوه تو را بستاید.</p> <p>۱۶- در تنبداد ریشه برانداز زمان‌ها خلود می‌بخشیم.</p> <p>۱۷- گل آدم را در تخمیر انداخته.</p> <p>۱۸- چون که موسی این عتاب از حق شنید.</p> <p>۱۹- با تنهایی این کوه مراوده می‌کند.</p>	۰/۲۵
۳	<p>(پ) خودآزمایی (۳ نمره)</p> <p>۲۰- عبارت زیر بیانگر کدام ویژگی دربار رضاخان است؟ «تدین: عرض معذرت اعلیٰ حضرت، عرض تعظیم، عرض عبودیت.»</p> <p>۲۱- معادل امروزی «بیپچم» را در بیت زیر بنویسید.</p> <p>«که چندین بیپچم که اسفندیار مگر سر بیپچاند از کارزار»</p> <p>۲۲- در عبارت زیر مقصود از «تاج» و «موهبت» چیست؟ ولادت که روزگاری از گوهر نور بود / به سوی بلوغ می‌خشد و آن‌گاه که تاج برسرش نهادند، / خسوفهای کژخیم شکوهش را به ستیز بر می‌خیزند. / زمان که بخشندۀ بود، موهبت‌های خویش را تباہ می‌سازد.</p> <p>ادامه‌ی سوالات در صفحه‌ی دوم»</p>	۰/۲۵ ۰/۲۵ ۰/۵

ساعت شروع : ۸ صبح	مدت امتحان : ۸۰ دقیقه	رشته: ریاضی فیزیک و علوم تجربی	سؤالات امتحان نهایی درس: ادبیات فارسی (۳)
تاریخ امتحان: ۱۳۸۹ / ۶ / ۳			سال سوم آموزش متوسطه
مرکز سنجش آموزش و پرورش	دانش آموزان و داوطلبان آزاد سراسر کشور در فوتب دوم (خرداد ماه) سال ۱۳۸۹	http://aee.medu.ir	

ردیف	سوالات	نمره
۲۳	- تاگور در این بخش از شعر خود: «آنان که فانوسشان را / بر پشت می‌برند، / سایه‌هاشان پیش پایشان می‌افتد!» چه کسانی را در نظر دارد؟	+/۵
۲۴	- در بیت زیر از درس آفتاپ وفا منظور از «سر به مهر نامه» چیست؟ «این سر به مهر نامه، بدان مهربان رسان کس را خبر مکن که کجا می‌فرستمت»	+/۲۵
۲۵	- مرجع ضمیر «او» را در بیت زیر بنویسید. «دست در کش کرد با آتش به هم خویشتن گم کرد با او خوش به هم»	+/۲۵
۲۶	- مقصود کلی مصراع اول بیت زیر از شعر هجرت را بنویسید. «قابیلیان بر قامت شب می‌شنیدند هابیلیان بوی قیامت می‌شنیدند»	+/۵
۲۷	- منظور از «گران جانی» و «ناپاکی» در بیت زیر چیست؟ «ما بری از پاک و ناپاکی همه از گران جانی و چالاکی همه»	+/۵
۲۸	ت) دانش های ادبی (۳ نمره)	۴
۲۸	- کدام یک از آثار زیر دارای نشر مرسل هستند؟ الف) مناجات‌های خواجه عبدالله انصاری ب) سیاست نامه	+/۲۵
۲۹	- جناس و نوع آن را در بیت زیر مشخص کنید. جانان من برخیز بر جولان برانیم زان جا به جولان تا خط لبنان برانیم»	+/۵
۳۰	- در داستان قفنوس، از سیلویا تانزد وارنر، «قفنوس» نماد چیست؟	+/۵
۳۱	- در نوشه‌ی زیر که برگرفته از داستان گلستانه‌ها و فلک است؛ زاویه‌ی دید را بررسی کنید. «فردا ظهر که از مدرسه در می‌آمدیم، دوتایی رفته سراغ در پلکان بام مسجد و مذتی با قفلش کندوکو کردیم.»	+/۲۵
۳۲	- آرایه‌ی بارز بیت زیر را بنویسید. «یاد أحد یاد بزرگی‌ها که کردیم آن پهلوانی‌ها، ستارگی‌ها که کردیم»	+/۲۵
۳۳	- نوشه‌ی زیر شرح حال کیست؟ «شاعر بزرگ و قصیده‌سرای توانای قرن پنجم است. در قصاید تعلیمی خود انسان‌ها را به آزادگی، خردورزی، دین داری، علم‌اندوختی، آخرت‌اندیشی و دیگر فضایل معنوی و روحی دعوت می‌کند.»	+/۲۵
۳۴	- درس «نوروز» برگرفته از کدام اثر دکتر علی شریعتی است؟	+/۲۵
۳۵	- کدام اثر زنده یاد «سلمان هراتی» ویژه‌ی نوجوانان است؟	+/۲۵
۳۶	- نوشه‌ی زیر معرف کدام اثر است؟ «مؤلف آن از عرفای قرن هفتم است. این کتاب را در بحبوحه‌ی حمله‌ی مغول نگاشته و در آن به بررسی مسائل عرفانی پرداخته است. نثر این کتاب روان و گیراست.»	+/۲۵
۳۷	- رمان مشهور «شوهر آهو خانم» اثر کیست؟ «ادامه‌ی سوالات در صفحه‌ی سوم»	+/۲۵

ساعت شروع : ۸ صبح	مدت امتحان : ۸۰ دقیقه	رشته: ریاضی فیزیک و علوم تجربی
تاریخ امتحان : ۱۳۸۹ / ۳ / ۶		سال سوم آموزش متوسطه
مرکز سنجش آموزش و پرورش http://aee.medu.ir	۱۳۸۹	دانش آموزان و داوطلبان آزاد سراسر کشور در نوبت دوم (خرداد ماه) سال

ردیف	سوالات	نمره
۵	ث) درگ مطلب (۴ نمره)	
۳۸	- منظور از «دو صف از یا کریم» و «لب دیوار دل» در شعر زیر چیست؟ شب، دو صف از یا کریم / بال به بال نسیم / از لب دیوار دلت پر کشید.	+۵
۳۹	- با توجه به عبارت زیر از درس قاضی بست به سوالات پاسخ دهید. «امیر را یافتم آن جا بر زیر تخت نشسته،... گفت: بونصر را بگوی که امروز ذُرستم و در این دوشه روز، بارداده آید که علت و تب تمامی زایل شد.»	
۴۰	(الف) «یافتم» به چه معنایی است؟	+۲۵
۴۱	(ب) علت به چه معنایی است؟	+۲۵
۴۲	(پ) «بار داده آید» به چه معنایی است؟	+۵
۴۳	- در بیت «عاقبت از خامی خود سوخته رهروی کبک نیاموخته» شاعر عدم موققیت را در چه می‌داند؟	+۲۵
۴۴	- «به خاک و خون تپیدن» در عبارت «آن جا در میان آن شن‌های داغ، مردی سفیدروی و سفیدموی به خاک و خون تپید» کنایه از چیست؟	+۲۵
۴۵	- «سرخ رنگ» در عبارت زیر بیانگر چیست؟ «آری هر ساله! حتی همان سال که سربازان «قُتیبه» بر کناره‌ی جیحون سرخ رنگ، خیمه برافراشته بودند و «مُهلَّب» خراسان را پیاپی قتل عام می‌کرد.»	+۲۵
۴۶	- در بیت زیر شاعر چه دلیل خاصی برای عجله‌ی خود می‌آورد؟ «جان یک نفس درنگ ندارد، گذشتني است ورنه بدین شتاب چرا می‌فرستمت»	+۲۵
۴۷	- «دیدار» در بیت زیر به چه معنایی به کار رفته است؟ چه باشد گر خورم صد سال تیمار چو بینم دوست را یک روز دیدار	+۲۵
۴۸	- در عبارت زیر منظور از «به آب چشمه دست نمی‌توان برد» چیست؟ «... برف کوه هنوز آب نشده است. به آب چشمه دست نمی‌توان برد. ماست را با چاقو می‌بریم.»	+۲۵
۴۹	- با توجه به بیت «بی سرو پا گدای آن جا را کنایه از چیست؟	+۵
۵۰	- در عبارت «... رفتم توی بالکن. گفتم: «یه چیزی بابا فرستاده!» بُراق شد. دستش را از زیر چانه برداشت.»؛ «بُراق شد»، کنایه از چیست؟	+۵
۶	ج) حفظ شعر (۲ نمره)	
۵۱	- خانه‌ی دل ما را از گرم کن پیش از آن که این خانه رونهد به کن	+۵
۵۰	- خیمه‌ی که بر شمردم از ماجراهی اندوه نگفتم الا یک از هزاران	+۵
۴۸	- همت حافظ و انفاس سحرخیزان بود که ز «شکوفه‌های دانش در وجودتان پریار باد	+۵
۴۹	جمع نمره	۲۰

راهنمای تصحیح سوالات امتحان نهایی درس: ادبیات فارسی (۳)	رشته: ریاضی فیزیک و علوم تجربی	
سال سوم آموزش متوسطه	تاریخ امتحان: ۶ / ۳ / ۱۳۸۹	
دانش آموزان و داوطلبان آزاد سراسر کشور در نوبت دوم (خرداد ماه) سال ۱۳۸۹	مرکز سنجش آموزش و پژوهش http://aee.medu.ir	
ردیف	راهنمای تصحیح	نمره
۱	<p>با تشکر از دقّت نظر همکاران محترم، راهنمای زیر جهت هماهنگی و سهولت در تصحیح به خدمت شما ارائه می‌گردد. به پاسخ‌های درست و مشابه نمره تعلق می‌گردد.</p> <p>(الف) معنی و مفهوم شعر و نثر</p> <p>۱- صدای زیبای بلبل را به تو تقدیم می‌کنم. (۰/۲۵)</p> <p>۲- طی دو سه لحظه همه چیز را به خاکستر تبدیل کرد. (۰/۲۵)</p> <p>۳- روی تپه‌ی شهید برهانی عملیات کردیم. (۰/۲۵)</p> <p>۴- برگشت و به شرح آن چه دیده بود، پرداخت. (۰/۲۵)</p> <p>۵- به دست‌های نقاش پیر (۰/۲۵) لرزه آورده است. (۰/۲۵)</p> <p>۶- هم نبرد تو آمد، (۰/۲۵) آماده جنگ باش. (۰/۲۵)</p> <p>۷- یک مشت خاک (۰/۲۵) از روی همه‌ی زمین برداشت. (۰/۲۵)</p> <p>۸- لباسی داشت (جامه‌ای گشاد) (۰/۲۵) کبود (۰/۲۵) متمایل به سیاه (۰/۲۵)</p> <p>۹- کبوتران فرمان او را (۰/۲۵) راهنمای خود (سر لوحه‌ی خود) قرار دادند. (۰/۲۵) و مسیرشان را تغییر دادند. (۰/۲۵)</p> <p>۱۰- ستایش مخصوص خداوند (۰/۲۵) بزرگ و گرامی است. (۰/۲۵) که فرمان بردن از او باعث نزدیکی به او است.</p> <p>(۰/۲۵) و شکر او موجب افزایش نعمت است. (۰/۲۵)</p> <p>۱۱- آب و خاک (عناصر سازنده‌ی وجود انسان) از کجا می‌دانستند (۰/۵) روزی گوهر گوینده (نفس ناطقه‌ی انسان) و غمزه‌ی غمازه (نشان دهنده‌ی اسرار و رازهای الهی) می‌شوند. (۰/۵)</p>	۶
۲	<p>(ب) لغت</p> <p>۱۲- مجازات، کیفر (۰/۲۵)</p> <p>۱۳- دارنده‌ی شکوه و حشمت (۰/۲۵)</p> <p>۱۴- تندرو، فراخ گام، خوش راه (۰/۲۵)</p> <p>۱۵- روزگار (۰/۲۵)</p> <p>۱۶- جاودانگی (۰/۲۵)</p> <p>۱۷- سرشن، مایه زدن (۰/۲۵)</p> <p>۱۸- خشم گرفتن، غصب، ملامت (۰/۲۵)</p> <p>۱۹- دوستی، رفت و آمد (۰/۲۵)</p>	۲
۳	<p>(پ) خودآزمایی</p> <p>۲۰- چاپلوسی و تملق درباری (۰/۲۵)</p> <p>۲۱- اصرار می‌کنم (۰/۲۵)</p> <p>۲۲- بلوغ: (اوج جوانی) (۰/۲۵) موهبت: بخشش‌های خود (نعمت‌ها) (۰/۲۵)</p> <p>۲۳- افرادی که از امکانات موجود استفاده نمی‌کنند. یا هر توضیح مناسب دیگر. (۰/۵)</p> <p>۲۴- راز (نامه‌ی محروم‌انه) (۰/۲۵)</p> <p>۲۵- آتش (۰/۲۵)</p> <p>۲۶- ظالمان به ظلم خود ادامه می‌دادند. (۰/۵)</p> <p>۲۷- سستی در عبادت (۰/۲۵) گناه یا معصیت (۰/۲۵)</p> <p>«ادامه در صفحه‌ی دوم»</p>	۳

راهنمای تصحیح سوالات امتحان نهایی درس : ادبیات فارسی (۳)	رشته : ریاضی فیزیک و علوم تجربی	سال سوم آموزش متوسطه
تاریخ امتحان : ۱۳۸۹ / ۳ / ۶		
دانش آموزان و داوطلبان آزاد سراسر کشور در نوبت دوم (خرداد ماه) سال ۱۳۸۹ http://aee.medu.ir		
ردیف	راهنمای تصحیح	نمره
۴	<p>ت) دانش های ادبی</p> <p>-۲۸- ب) سیاست نامه (۰/۲۵)</p> <p>-۲۹- جولان - جولان (۰/۲۵) جناس تام (۰/۲۵)</p> <p>-۳۰- نماد هویت (۰/۲۵) و موجودیت (۰/۲۵) یک ملت است.</p> <p>-۳۱- اول شخص (من) (۰/۲۵)</p> <p>-۳۲- تلمیح (۰/۲۵)</p> <p>-۳۳- ناصرخسرو (۰/۲۵)</p> <p>-۳۴- کویر (۰/۲۵)</p> <p>-۳۵- از این ستاره، تا آن ستاره (۰/۲۵)</p> <p>-۳۶- مرصاد العباد (۰/۲۵)</p> <p>-۳۷- علی محمد افغانی (۰/۲۵)</p>	۳
۵	<p>ث) درگ مطلب</p> <p>-۳۸- بینایی (۰/۲۵) چشم (۰/۲۵)</p> <p>-۳۹- الف) دیدم (۰/۲۵) (۰/۲۵)</p> <p>-۴۰- بی تجربگی (خامی) (۰/۲۵)</p> <p>-۴۱- کشته شدن (به شهادت رسیدن) (۰/۲۵)</p> <p>-۴۲- بیانگر تعداد زیاد کشته ها (۰/۲۵)</p> <p>-۴۳- کوتاهی عمر یا زودگذر بودن عمر (۰/۲۵)</p> <p>-۴۴- چهره (۰/۲۵)</p> <p>-۴۵- سردی هوا (۰/۲۵)</p> <p>-۴۶- بی اعتمایی (۰/۵)</p> <p>-۴۷- کنایه از به خشم آمدن و حالت حمله به خود گرفتن (برآشفته شد) (۰/۵)</p>	۴
۶	<p>ج) حفظ شعر (۲ نمره)</p> <p>-۴۸- عمارت (۰/۲۵) ویرانی (۰/۲۵)</p> <p>-۴۹- انس مزن بر در این کنه رباط (۰/۵)</p> <p>-۵۰- عشقت (۰/۲۵) دل (۰/۲۵)</p> <p>-۵۱- بند غم ایام نجاتم دادند (۰/۵)</p>	۵
۲۰	<p>جمع نمره * همکاران گرامی خسته نباشید *</p>	